

بررسی ویژگی های شخصیتی در دانش آموزان

مینا دهقاندار*

*کارشناس ارشد علوم تربیتی و معلم مدارس غیر انتفاعی

چکیده

دانش آموزان از نظر رفتاری، رفتار متفاوتی نسبت به یکدیگر دارند، اهمیت شناخت رفتارهای دانش آموزان زیاد است چرا که بدون شناسایی رفتارهای کودکان نمی تواند انتظار داشت که تصمیمات مناسبی برای تربیت آنها گرفته شود لذا در این مقاله به بررسی ویژگی های شخصیتی در دانش آموزان پرداخته شده است. در این مقاله با استفاده از پرسشنامه احوال شخصی وودورث که رفتار را در ۸ بعد ۱. هیجانپذیری ۲. وسواس و ضعف روانی ۳. تمایل به گوشه گیری ۴. رفتار و افکار پارانوییدی ۵. گرایش به افسردگی ۶. گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی ۷. بیقراری ۸. گرایش به رفتارهای ضداجتماعی مورد سنجش قرار می دهد رفتار کودکان در مدارس ابتدایی منتخب تهران مورد بررسی قرار می گیرد. نمونه آماری ۱۰۰ نفر از دانش آموزان هستند که بر اساس نتایج بدست آمده از این تحقیق بررسی نتیجه آزمون تی نشان می دهد که در مورد متغیرهای تمایل به گوشه گیری، گرایش به افسردگی و گرایش به رفتارهای ضداجتماعی در حد متوسط می باشد، همچنین متغیرهای هیجانپذیری، وسواس و ضعف روانی و گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی از حد متوسط بیشتر می باشد و رفتار و افکار پارانوییدی و بیقراری از حد متوسط کمتر می باشد. بررسی نتایج آزمون همبستگی نشان می دهد که غالب متغیرها روی یکدیگر تاثیرگذارند و می توان با تلاش برای دستکاری یکی از آنها سایر متغیرها را نیز امیدوار بود که به سمت و سوی مدنظر تغییر نماید.

واژگان کلیدی: ویژگی های شخصیتی، هیجانپذیری، تمایل به گوشه گیری، گرایش به افسردگی، وسواس و ضعف روانی.

مقدمه

دانش آموز دوره ابتدایی دوره ای است که به لحاظ عاطفی جسمانی روانی دانش آموزان در مرحله رشد قرار دارند. لازم است معلم و والدین با شناخت ویژگی های مختلف دانش آموزان در این دوره سنی در صدد رفع هرچه بهتر نیازهای مختلف آن ها باشند.

۱- رشد جسمانی:

در دوره ابتدایی، تارهای عصبی، تارهای عصبی، " میه لینی " می شوند، در نتیجه، رشد جسمانی دانش آموز در این دوره، بسیار مهم است. میه لینی شدن تارهای عصبی، در مقطع دبستان، به سطوح بالاتر و تکامل می رسد و سبب هماهنگی کامل حس و حرکت می گردد. هماهنگی حسی - حرکتی در این دوره از رشد بالایی برخوردار است. دانش آموز در اثر تکامل مراکز عصبی و تجارب جسمانی خود، قادر به تعبیر و تفسیر پیام های دریافتی حواس خود بوده و می تواند بدان ها پاسخ صحیحی بدهد. تفاوت رشد جسمانی دانش آموز دبستانی و پیش دبستانی، از این جنبه است. (بیک و دیگران، ۲۰۱۹)

۲- کاهش خود مداری:

در دوره دبستان، خودمداری کاهش می یابد. دانش آموز در این مرحله، در صورت قرار گرفتن در یک محیط مناسب، مدرسه مطلوب و آموزگاران ماهر، به تدریج می تواند به حقوق دیگران توجه و آن را رعایت نماید؛ حتی گاهی اوقات نیز می تواند، از حق خود بگذرد و دیگران را در نظر بگیرد. از طریق فعالیت های گروهی، بیشتر می توان به این ویژگی توجه نمود. (حریت و افشاری نیا، ۱۳۹۸)

۳- معقول تر شدن پیوندهای عاطفی:

در این مرحله، دانش آموز ارتباط عاطفی شدیدی با خانواده خود برقرار می کند. در دوره دبستان، این پیوندها معقول می شوند و او می تواند چند ساعتی دور از آن ها، جدا از آن ها بماند، بدون این که خلأ عاطفی احساس کند. این ویژگی، در رشد عاطفی دانش آموز و هدف آموزش و پرورش که همانا استقلال عاطفی دانش آموزان است، بسیار مهم می باشد. در دوره دبستان، پیوندهای عاطفی سست نمی شوند و از بین نمی روند، بلکه در صورت برخورداری دانش آموز از محیط گرم خانوادگی، مادری کاردان و جذابیت محیط آموزشی، به تدریج می تواند به استقلال دست یابد. (نصری و خورشید، ۱۳۹۹)

۴- تغییر شکل کنجکاوی:

کنجکاوی دانش آموز در دوره دبستان، بر خلاف دوره پیش دبستانی که بی هدف بود، هدفمند و جهت دار می شود. در دوره دبستان، با استفاده از دروسی مثل علوم، می توان مفهوم علیت را در دانش آموز پرورش داد.

۵- تغییر شکل مشاهدات:

دانش آموز دبستانی در هنگام مشاهده، به بررسی علل پرداخته، چرایی مسائل را جستجو کرده و به چگونگی فرایندها توجه می کند.

۶- حرکت از تخیل به سوی واقعیت:

دانش آموز دبستانی بیش از حد از تخیل دور شده و به واقعیت نزدیک می شود. یکی از ویژگی های مهم این دوره، کاهش تخیلات است. ژاؤ و دیگران (۲۰۲۰)

به طور کلی، بر اساس ویژگی های مذکور دوره دبستان، باید به چند مسأله توجه نمود. یکی از فعالیت های بسیار مهم این دوره، بازی است. در این مرحله، بازی های بی هدف و بی قاعده دوره پیش دبستانی به بازی های هدفمند تبدیل می شوند. مربی باید دانش آموزان را از بازی های بی هدف به بازی های همراه با کار سوق دهد، به این ترتیب دانش آموز با اتمام کار، می تواند به ارضاء روحی برسد. نکته دیگر در این دوره، هماهنگی خانه و مدرسه است. والدین باید در محیط خانه شرایط

استقلال عاطفی دانش آموز را فراهم نمایند. مربیان نیز باید محیط جذابی را فراهم کنند تا دانش آموز نگرش مثبتی نسبت به مدرسه داشته باشد. هر چه ارتباط بین والدین و مربیان بیشتر باشد، بهتر می توان در جهت اهداف آموزشی گام برداشت. در دوره دبستان، مربیان باید برخورد مطلوبی با اشتباهات و خطاهای دانش آموزان داشته باشند، هیچ گاه دانش آموز را در حضور جمع شرمسار نکنند، برای تغییر رفتارهای نامطلوب دانش آموز از روش های اصلاح رفتار بهره جویند و رفتار نامطلوب او را توسط تقویت رفتارهای درست تغییر بدهند. مربیان باید آگاه باشند که ضعف درسی دانش آموز بنا به دلایل بسیاری از جمله ناتوانی یادگیری، مشکلات عاطفی، شخصیتی و زمانی و ضعف محیط و روش های آموزشی صورت می گیرد. (بیک و دیگران، ۲۰۱۹) دوره دبستان، دوره آرامش قبل از طوفان نام دارد، چون دانش آموز در این مرحله به ثبات و آرامش دست می یابد. در این مقطع، شخصیت دانش آموز به تدریج رشد و تکامل پیدا می کند و هیچ گونه بحران هویت و اختلال عاطفی در دانش آموزان بهنجار مشاهده نمی شود. (نصری و خورشید، ۱۳۹۹) این مرحله، دوره عقل و دانایی است و به آن دوران " بلوغ کودکی " اطلاق می شود، یعنی در مرحله کودکی، نوعی بلوغ محسوب می شود. در این دوره که از شش تا ده سالگی است، دانش آموز در مسائل اجتماعی خود مشکل خاصی ندارد و به راحتی می تواند با دیگران کنار بیاید. بنابراین در این تحقیق به بررسی ویژگی های شخصیتی در دانش آموزان پرداخته شده است که در ادامه تحقیق در ابتدا تحقیقات مشابه مورد بررسی قرار گرفته اند، سپس روش اجرای تحقیق مورد تبیین قرار گرفته است و در بخش بعد به تجزیه و تحلیل داده ها پرداخته شده است و نهایتاً به ارائه پیشنهادات پرداخته شده است.

پیشینه تحقیق

فیروز آبادی و دیگران (۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان ویژگی های رشد شخصیت دانش آموز دوره ابتدایی و الزامات و دلالت های آن برای برنامه ریزان درسی بیان کردند که واژه شخصیت عبارت است از یک سیستم پویا و ترکیبی از ویژگی ها، گرایش ها و عادت هایی که یک فرد را از افراد دیگر مشخص و ممتاز نموده و در قالب واکنش یا پاسخ او نسبت به محرک ها یا جهان، ظاهر می شود. رشد و تکامل شخصیت در دوره دبستان، به کم و کیف رشد و تکامل همه جانبه و کل فرد در دوران دبستان اشاره دارد. و مدرسه به عنوان جانشین خانواده و معلم به عنوان جانشین پدر و مادر، در رشد و تکامل شخصیت کودک تأثیر فراوان و انکارناپذیری دارد. کودک در سن دبستان برای اولین بار مهارت ها و فعالیت های فرهنگی اولیه را می آموزد و این فعالیت ها شامل خواندن، نوشتن و همکاری با دیگران می شود که در این زمینه برنامه ریزان درسی به تهیه مواد درسی خواهند پرداخت. روش انجام این تحقیق، روش مطالعه کتابخانه ای و تحلیل اسنادی است. همچنین رویکرد تحلیل داده های این تحقیق، رویکرد توصیفی، تفسیری می باشد.

خوارزمی رحیم آبادی و دیگران (۱۳۹۵) در تحقیقی با عنوان بررسی ویژگیهای شخصیتی در دانش آموزان ممتاز بیان کردند که مقاله حاضر با هدف بررسی ویژگی های شخصیتی دانش آموزان ممتاز صورت گرفته است روش تحقیق کمی میدانی و جامعه ی آماری شامل تمامی دانش آموزان استان گیلان میباشد از بین جامعه ی آماری ۴۰۰ نفر با روش نمونه تصادفی انتخاب شدند و در دو گروه ۲۰۰ نفر ممتاز و ۲۰۰ نفر عادی برای بررسی خصوصیات بارز شخصیتی دانش آموزان ممتاز از آزمون هالند استفاده شده است در این آزمون شش نوع شخصیت : واقع بین، جستجوگر، هنری اجتماعی، تهوری و قراردادی مورد بررسی قرار میگیرد داده های حاصل از این پژوهش با استفاده از روش های آمار توصیفی میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی خی دو استفاده شد. نتایج یافته ها نشان داد که به ترتیب اکثر دانش آموزان ممتاز ۷۰ درصد دارای شخصیت جستجوگر هستند.

حریت و افشاری نیا (۱۳۹۸) در تحقیقی با عنوان مقایسه ویژگی های شخصیتی و سلامت روان در دانش آموزان دبیرستان های نمونه و عادی بیان کردند که هدف پژوهش حاضر مقایسه ویژگی های شخصیتی و سلامت روان در دانش آموزان نمونه و عادی دوره متوسطه اول شهر کرمانشاه بود. طرح پژوهش از نوع علی-مقایسه ای (پس رویدادی) بود. جامعه ی آماری پژوهش

شامل: کلیه دانش آموزان دختر دبیرستان های (دوره اول) شهر کرمانشاه که در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ مشغول به تحصیل بودند. نمونه آماری مشتمل بر ۱۵۰ دانش آموز (۷۵ دانش آموز نمونه و ۷۵ دانش آموز عادی) که با استفاده از نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای و ۷۵ دانش آموز نمونه بودند که به شیوه همتاسازی انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از دو پرسشنامه ابعاد شخصیتی (FFI-NEO) و سلامت روان (-GHQ-۲۸) استفاده شد و برای تجزیه تحلیل داده ها از آزمون T گروه های مستقل استفاده گردید. نتایج مطالعه نشان داد که در ابعاد سلامت اختلاف معنی داری در متغیر افسردگی در گروه های نمونه و عادی وجود دارد. از طرفی بین علائم جسمانی نیز تفاوت معنی داری بین گروه عادی و نمونه وجود دارد. علاوه بر آن، دانش آموزان نمونه در علائم جسمانی و افسردگی نمره کمتری بدست آورده اند اما در متغیر اضطراب مشاهده شد اختلاف معنی داری با توجه به میانگین نمرات وجود دارد و این نتیجه حاصل شد که اضطراب در دانش آموزان نمونه بیشتر از دانش آموزان عادی بوده است، اما در عملکرد اجتماعی تفاوت معنی داری بین گروه ها دیده نمی شود. از طرف دیگر یافته ها نشان داد که در ابعاد شخصیت بین متغیرهای گشودگی و وظیفه شناسی و تطابق پذیری تفاوت معنی داری بین گروه های دانش آموزان عادی و نمونه وجود دارد و میانگین نمره گشودگی و وظیفه شناسی در دانش آموزان نمونه بیشتر از دانش آموزان عادی است اما در متغیر تطابق پذیری مشاهده می شود میانگین نمره تطابق پذیری در دانش آموزان نمونه کمتر از دانش آموزان عادی است و در بقیه متغیرها تفاوت معنی داری دیده نمی شود. نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که دانش آموزان دبیرستان های نمونه در برخی از ابعاد شخصیتی و سلامت روان با دانش آموزان عادی متفاوت می باشند. شرایط متفاوت محیط آموزشی و نوع برخورد خانواده ها می تواند در این تفاوت ها نقش داشته باشد.

نصری و خورشید (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان بررسی ارتباط چندگانه ی ویژگی های شخصیتی و سبک های یادگیری دانش آموزان بیان کردند که هدف این تحقیق، بررسی رابطه ی ویژگی های شخصیتی و سبکهای یادگیری دانش آموزان، و جامعه ی ۸۹ بود که از - آماری آن شامل دانش آموزان مقطع متوسطه ی نظری شهرستان بیجار در سال تحصیلی ۱۳۹۸ میان آنان، تعداد ۳۱۵ نفر (شامل ۱۵۰ دختر و ۱۶۵ پسر) به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. متغیر پیش بینی کننده، ویژگی های شخصیتی و متغیر ملاک، سبک های یادگیری دانش آموزان بود. برای جمع آوری داده ها از روش تحقیق توصیفی- همبستگی استفاده شد. برای جمع آوری اطلاعات از دو آزمون استفاده شد: آزمون پنج عامل بزرگ شخصیت نئو و سیاهه یادگیری گروه های مستقل t کلب. برای تجزیه و تحلیل داده ها، از رگرسیون لجستیک، آزمون خی دو و آزمون استفاده شده است. نتایج نشان داد که ویژگی شخصیتی برون گرایی با سبک یادگیری همگرا همبستگی منفی دارد. همچنین ویژگی شخصیتی موافق بودن، با سبک یادگیری واگرا همبستگی معنی دار و منفی دارد. ویژگی شخصیتی با وجدان بودن با متغیر پایه تحصیلی رابطه معنادار و مثبت دارد.

بیک و دیگران (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان درک مهارت های تفکر محاسباتی دانش آموزان کلاس دوم در ربانیک از طریق ویژگی های فردی آنها بیان کردند مدل فرضی نشان داد که ترجیح یادگیری، انگیزه درونی و خودکارآمدی پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی پیشرفت کدگذاری و مهارت‌های تفکر محاسباتی بودند، در حالی که هیچ رابطه مستقیمی بین ترجیح یادگیری، انگیزه درونی یا بیرونی یافت نشد. تحلیل مسیر نهایی نشان داد که انگیزه درونی و بیرونی خودکارآمدی را پیش‌بینی می‌کند، خودکارآمدی پیشرفت کدگذاری را پیش‌بینی می‌کند و دستاورد کدگذاری مهارت‌های تفکر محاسباتی را پیش‌بینی می‌کند. یافته مهم دیگر تأثیر قوی خودکارآمدی بر موفقیت کدگذاری و همچنین مهارت های تفکر محاسباتی بود. نتایج با اشاره به مفاهیم روش‌های بالقوه بهبود مهارت‌های تفکر محاسباتی هنگام استفاده از روبانیک در کلاس‌های پایین‌تر در مدارس ابتدایی تفسیر می‌شوند. این مطالعه نه تنها این روابط را مورد بررسی قرار داد، بلکه یک مدل تحقیقاتی حاوی طیف وسیعی از ویژگی‌های شخصی مبتنی بر تحلیل مسیر و تحلیل رگرسیون چندگانه را پیشنهاد، آزمایش و ساخت که تا آنجایی که محققین تا آنجایی که پژوهشگران می‌دانند، مورد بررسی قرار نگرفته است.

بیکر و دیگران (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان عملکرد نوشتاری دانش آموزان ابتدایی با استفاده از یک برنامه نوشتن دیجیتال: نتایج همکاری معلم و کتابدار بیان کردند این مقاله بینش های تجربی در مورد استفاده از یک برنامه کاربردی نوشتن دیجیتال در آموزش نوشتن ارائه می دهد. یافته ها نشان داد که استفاده از یک برنامه نوشتن دیجیتالی: به طور قابل توجهی باعث افزایش کمیت و بهبود کیفیت نوشتار دانش آموزان شد. دانش آموزان هیجان زده و با انگیزه برای نوشتن؛ روز یادگیری را طولانی کرد تا زمان بیشتری برای نوشتن صرف شود. و از دانش آموزان جمعیت های خاص حمایت کرد. مقایسه با توصیه های نظرسنجی ملی نشان داد که پنج توصیه از هفت توصیه در این مطالعه برآورده نشدند. به دلیل رویکرد پژوهشی انتخاب شده، نتایج تحقیق ممکن است فاقد قابلیت تعمیم باشد. بنابراین، محققان تشویق می شوند تا تحقیقات بیشتری را انجام دهند. با توجه به رشد محدود در نمرات نوشتاری ملی و گذار به ارزیابی های نوشتاری آنلاین تا سال ۲۰۱۹، این مقاله به نیاز به ادغام فناوری در آموزش نوشتن می پردازد و استراتژی های عملی برای انجام این کار ارائه می دهد.

ژاؤ و دیگران (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان مدلی جدید برای ارزیابی تاثیر روانشناسی محیطی، یادگیری الکترونیکی، سبک یادگیری و طراحی مدرسه بر رفتار دانش آموزان ابتدایی بیان کردند که هدف این مقاله بررسی ادبیات رفتار با دانش آموزان ابتدایی و بررسی نقش روانشناسی محیطی، یادگیری الکترونیکی، سبک یادگیری و طراحی مدرسه بر رفتار دانش آموزان مدارس ابتدایی است. اعتبار مدل پیشنهادی را برای ارزیابی رفتار دانش آموزان ابتدایی تایید کرد. پیامدهای این پژوهش تأثیر روانشناسی محیطی را بر رفتار دانش آموزان ابتدایی نشان داد. علاوه بر این، نویسندگان به این نتیجه رسیدند که قصد آموزش الکترونیکی نقش بسزایی در رشد کنش و رفتار دانش آموزان ابتدایی دارد. همچنین سبک یادگیری تأثیر مثبت و قابل توجهی بر رفتار دانش آموزان ابتدایی دارد. در نهایت، طراحی مدرسه تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار دانش آموزان ابتدایی دارد. پیامدهای این تحقیق رگه هایی را در مورد دیدگاه های اساسی ارائه کرده است که باید در کانون توجه مدیران قرار گیرد. به عنوان مثال، طراحی مدرسه و سبک یادگیری مکانیزمی تعیین کننده برای بهبود عمل و رفتار یادگیری است. علاوه بر این، رهبران آموزشی ممکن است از یافته ها برای ارزیابی امکانات مدرسه خود استفاده کنند و تعریف کنند که پیشرفت ها در کجا بیشترین تأثیر را خواهند داشت یا برنامه ریزان ممکن است از نتایج برای کمک به معماران در طراحی و ساخت خدمات آموزشی جدید استفاده کنند.

روش اجرای تحقیق

این تحقیق از نظر هدف در زمره تحقیقات کاربردی است و از نظر شیوه اجرا در زمره تحقیقات پیمایشی است. پیمایشی از این جهت که با استفاده از ابزار میدانی گردآوری اطلاعات انجام می گردد. همچنین از لحاظ زمانی مقطعی و از نظر داده های جمع-آوری شده کمی می باشد.

روش گردآوری اطلاعات میدانی و کتابخانه ای می باشد و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ساختار یافته می باشد که روایی پرسشنامه از طریق خبرگان مورد بررسی قرار می گیرد و همچنین پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار می گیرد و در مورد بررسی روایی ابزار گردآوری داده ها (پرسشنامه) از پرسشنامه احوال شخصی وودورث استفاده می گردد و همچنین با استفاده از روش هایی مانند اعتباریابی لاوشه روایی پرسشنامه مورد بررسی قرار می گیرد.

نمونه آماری شامل ۱۰۰ نفر از دانش آموزان مقطع ابتدایی مدارس جنوب تهران هستند.

در این تحقیق از آمار توصیفی و استنباطی برای تحلیل داده ها استفاده می گردد.

از آمار توصیفی برای توصیف پارامترهای مولفه های جمعیت شناختی نمونه آماری و توصیف متغیرهای تحقیق استفاده می گردد. همچنین از آزمون همسبستگی و ضریب تی یک جامعه مستقل برای آمار استنباطی استفاده می گردد.

یافته ها

در ابتدا به بیان آمار توصیفی در مورد هر یک از متغیرها می پردازیم که در جدول ۱ قابل ملاحظه می باشد.

جدول ۱: توصیف متغیرها

متغیرها	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
هیجانپذیری	۱۰۰	۱	۵	۴.۱۲	۱.۲۹۷۸۲
وسواس و ضعف روانی	۱۰۰	۱	۵	۳.۷۵	۱.۴۳۴۷۴
تمایل به گوشه گیری	۱۰۰	۱	۵	۳.۱۳	۱.۲۶۳۳۱
رفتار و افکار پارانوییدی	۱۰۰	۲	۵	۲.۶	۰.۹۹۴۹۴
گرایش به افسردگی	۱۰۰	۱	۵	۳.۱۱	۰.۶۰۷۲۸
گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی	۱۰۰	۱	۵	۳.۹	۰.۹۹۲۷
بیقراری	۱۰۰	۲	۵	۲.۷۳	۰.۹۹۴۹۴
گرایش به رفتارهای ضداجتماعی	۱۰۰	۱	۵	۳.۰۷	۱.۰۵۷۶۸

سپس برای از یک از متغیرها آزمون تی با در نظر گرفتن نقطه ۳ بعنوان میانگین انجام می شود که نتیجه آن در جدول ۲ قابل ملاحظه می باشد.

جدول ۲: آزمون تی متغیرها

متغیرها	t	df	Sig. (۲-tailed)	Mean Difference	Lower	Upper
هیجانپذیری	۲۵.۸۵۳	۹۹	۰	۰.۲۴۱	۱.۴۴۹۵	۱.۶۹۰۵
وسواس و ضعف روانی	۱۳.۹۰۱	۹۹	۰	۰.۳۹۴	۱.۱۸۳	۱.۵۷۷
تمایل به گوشه گیری	۳.۲۱	۹۹	۰.۰۶۵	۱.۴۸۶۴	-۰.۵۴۹۳	۰.۹۳۷۱
رفتار و افکار پارانوییدی	-۱.۲۳	۹۹	۰	-۰.۵۶۴۸	-۰.۲۳۲۶	-۰.۷۹۷
گرایش به افسردگی	۰.۹۸	۹۹	۰.۳۵	۱.۲۱۹۴	-۰.۵۲۱۳	۰.۶۹۸۱
گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی	۶.۲۰۳	۹۹	۰	۰.۸۹	۰.۶۰۵۳	۱.۱۷۴۷
بیقراری	-۱.۵۲	۹۹	۰	۰.۶۶۸۳	-۰.۸۴۲۶	-۰.۱۷۴
گرایش به رفتارهای ضداجتماعی	۰.۹۸	۹۹	۰.۳۸	۱.۲۰۹۴	-۰.۴۷۱۳	۰.۷۳۸۱

در نهایت برای بررسی همبستگی بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می شود که نتایج آن در جدول ۳ قابل ملاحظه می باشد.

اولین کنفرانس ملی مطالعات خانواده و مدرسه

بندرعباس- دانشگاه هرمزگان- بهمن ماه ۱۴۰۰

جدول ۳: همبستگی بین متغیرها

هیجانپذیری	وسواس و ضعف روانی	تمایل به گوشه گیری	رفتار و افکار پارانوییدی	گرایش به افسردگی	گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی	بیقراری	گرایش به رفتارهای ضداجتماعی
هیجانپذیری	Pearson Correlation .۳۸۶**	.۵۹۱**	-.۰۰۰۸	.۲۳۰*	.۰۱۵۱	-.۰۰۰۸	.۰۰۹۴
	Sig. (۲-tailed)	.۰	.۰۹۳۸	.۰۰۲۱	.۰۱۳۳	.۰۹۳۸	.۰۳۵۳
وسواس و ضعف روانی	Pearson Correlation .۳۸۶**	.۹۱۸**	.۰۱۴۲	.۰۱۶۵	.۰۰۳۷	.۰۱۴۲	.۲۱۰*
	Sig. (۲-tailed)	.۰	.۰۱۶	.۰۱	.۰۷۱۷	.۰۱۶	.۰۰۳۶
تمایل به گوشه گیری	Pearson Correlation .۵۹۱**	.۹۱۸**	.۲۵۷*	.۳۴۸**	.۰۱۷۴	.۲۵۷**	.۳۲۵**
	Sig. (۲-tailed)	.۰	.۰۰۱	.۰	.۰۰۸۳	.۰۰۱	.۰۰۰۱
رفتار و افکار پارانوییدی	Pearson Correlation -.۰۰۰۸	.۰۱۴۲	.۲۵۷**	.۹۱۹**	.۸۴۹**	۱.۰۰۰**	.۸۹۳**
	Sig. (۲-tailed)	.۰۹۳۸	.۰۱۶	.۰۰۱	.۰	.۰	.۰
گرایش به افسردگی	Pearson Correlation .۲۳۰*	.۰۱۶۵	.۳۴۸**	.۹۱۹**	.۹۴۴**	.۹۱۹**	.۸۲۰**
	Sig. (۲-tailed)	.۰۰۲۱	.۰۱	.۰	.۰	.۰	.۰
گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی	Pearson Correlation .۰۱۵۱	.۰۰۳۷	.۰۱۷۴	.۸۴۹**	.۹۴۴**	.۸۴۹**	.۷۱۳**
	Sig. (۲-tailed)	.۰۱۳۳	.۰۷۱۷	.۰۰۸۳	.۰	.۰	.۰
بیقراری	Pearson Correlation -.۰۰۰۸	.۰۱۴۲	.۲۵۷**	۱.۰۰۰**	.۹۱۹**	.۸۴۹**	.۸۹۳**
	Sig. (۲-tailed)	.۰۹۳۸	.۰۱۶	.۰۰۱	.۰	.۰	.۰
گرایش به رفتارهای ضداجتماعی	Pearson Correlation .۰۰۹۴	.۲۱۰*	.۳۲۵**	.۸۹۳**	.۸۲۰**	.۷۱۳**	.۸۹۳**
	Sig. (۲-tailed)	.۰۳۵۳	.۰۰۳۶	.۰۰۰۱	.۰	.۰	.۰

بحث و نتیجه‌گیری

در این مقاله به بررسی ویژگی‌های شخصیتی در دانش‌آموزان پرداخته شده است. بر اساس نتایج بدست آمده در بخش آمار توصیفی، تمامی متغیرها دارای مقدار حداقلی و حداکثری می‌باشند همچنین میانگین متغیرها از ۲.۶ الی ۴.۱۲ می‌باشد که نشان می‌دهد میانگین متغیرها تا حدودی متفاوت می‌باشند. بررسی انحراف معیار متغیرها نشان می‌دهد که پراکندگی متغیرها نیز از ۰.۶ الی ۱.۴۳ می‌باشد که نشان می‌دهد پراکندگی متغیرها نیز مانند میانگین آنها متفاوت است. بررسی نتیجه آزمون تی نشان می‌دهد که در مورد متغیرهای تمایل به گوشه‌گیری، گرایش به افسردگی و گرایش به رفتارهای ضداجتماعی در حد متوسط می‌باشد، همچنین متغیرهای هیجان‌پذیری، وسواس و ضعف روانی و گرایش به پرخاشگری و رفتار تهاجمی از حد متوسط بیشتر می‌باشد و رفتار و افکار پارانوییدی و بیقراری از حد متوسط کمتر می‌باشد. بررسی نتایج آزمون همبستگی نشان می‌دهد که غالب متغیرها روی یکدیگر تاثیرگذارند و می‌توان با تلاش برای دستکاری یکی از آنها سایر متغیرها را نیز امیدوار بود که به سمت و سوی مدنظر تغییر نماید.

منابع

- خوارزمی رحیم آبادی، رحمت اله و مشکبید حقیقی، محسن، ۱۳۹۵، بررسی ویژگی‌های شخصیتی در دانش‌آموزان ممتاز، چهارمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی ایران، تهران، <https://civilica.com/doc/565512>
- خواجه پور فیروزآبادی، کبری و امید، جمشید و رفعتی، رقیه، ۱۳۹۴، ویژگی‌های رشد شخصیت دانش‌آموز دوره ابتدایی و الزامات و دلالت‌های آن برای برنامه‌ریزان درسی، اولین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم تربیتی، شیراز، <https://civilica.com/doc/460433>
- نصری، صادق، خورشید، علیرضا. (۱۳۹۹). بررسی ارتباط چندگانه‌ی ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های یادگیری قاری دانش‌آموزان. روان‌شناسی مدرسه، ۱(۴)، ۱۰۴-۱۲۳. doi: 10.21201/12_91_4_1
- حریت، آذر و افشاری‌نیا، کریم، ۱۳۹۸، مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و سلامت روان در دانش‌آموزان دبیرستان‌های نمونه و عادی، اولین کنفرانس بین‌المللی روان‌شناسی و علوم رفتاری، تهران، <https://civilica.com/doc/385510>

Baek, Y., Yang, D. and Fan, Y. (۲۰۱۹), "Understanding second grader's computational thinking skills in robotics through their individual traits", *Information Discovery and Delivery*, Vol. ۴۷ No. ۴, pp. ۲۱۸-۲۲۸. <https://doi.org/10.1108/IDD-09-2019-0065>

Baker, S.F. and Lastrapes, R.E. (۲۰۱۹), "The writing performance of elementary students using a digital writing application: Results of a teacher-librarian collaboration", *Interactive Technology and Smart Education*, Vol. ۱۶ No. ۴, pp. ۳۴۳-۳۶۲. <https://doi.org/10.1108/ITSE-08-2018-0057>

Ahmed, S., Ramzan, M., Sheikh, A. and Ali, A. (۲۰۲۱), "Impact of students personality traits on social networking sites usage, benefits and risks", *Global Knowledge, Memory and Communication*, Vol. ۷۰ No. ۶/۷, pp. ۵۱۸-۵۳۷. <https://doi.org/10.1108/GKMC-04-2020-0048>

اولین کنفرانس ملی مطالعات خانواده و مدرسه

بندرعباس-دانشگاه هرمزگان- بهمن ماه ۱۴۰۰

- Smith, P.A. and Sean Kearney, W. (۲۰۱۳), "The impact of achievement press on student success in elementary schools", International Journal of Educational Management, Vol. ۲۷ No. ۴, pp. ۳۸۷-۴۰۱. <https://doi.org/10.1108/09513541311316322>
- Zhao, X., Wang, J., Wang, M., Li, X., Gao, X. and Huang, C. (۲۰۲۱), "A new model for assessing the impact of environmental psychology, e-learning, learning style and school design on the behavior of elementary students", Kybernetes, Vol. ۵۰ No. ۲, pp. ۵۱۲-۵۲۷. <https://doi.org/10.1108/K-09-2019-0579>